

صفة الوضوء والصلاة (مرئي)

Μετε yaasi a ba alwàla τε ?

M

Jìndè

1

Cèεkpe jìndè

2

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ
وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ}

{Noo ká noo nà cimi nɔ, də noo tunu ka ba jingali
wà noo mɔɔjìnɛ̀yɔ hinu , nna noo kàmmɛ̀yɔ ka kpee
halì jèsè dɔɔbuyo dɔ , wa yei ka noo bònɛ̀ɛ̀yɔ tuusu ,
ka noo ceeyo hinu ka kpee cee mɔɔ hinka dɔ}

[Suuratu Al-Maa'idah : 6]

3

Jingari si də ñ na à te alwàla bɔnɛ̀ɛ̀ , ya nò alwala
si də niiya si , ya nò niiya si də Irikpe fɛ̀sɔyɔ nna
gbei si , niiya bine gɔrdɔ nò bìnè kuna , à na ci delle
ga .

4

Nna Irikpe Māa

Irikpe Māa ceyo (bismillaahi) bara sàriya nò ká ñ
mà à te alwàla tɛyɔ sintiyo dɔ .. Də ya Irikpe Māa
ceyo di nò irii sinti nnā iri ɛ̀mɛ̀nɛ alwàla tɛyɔ.. À
banna, də à ba ci sɔɔci, iri' n càkpà lɔ ka mēε geiyanī
nnā ..

5

Iri 'n kàmmè hinka hinu cee hinza, kó sinti ză kàmmè hinzeyo mɛɛmɛyo dɔ kó kpee halī kàmmɛ jìndèyo dɔ..

6

Iri 'n kàmmè hinka ka kpee halī kàmmè jìndè hinka hinu cɛɛ ga cɛɛ ga cee hinza

7

Sintiyɔ mà bara nna kàmmɛ gumɔ ká ñ ba à hinu cee hinza , kàmmè kàmmɛ wɔɔ hinuyo cee hinza mà ganā.

8

À binɛɛ hini ka tɛ ñ mà kàmmè igumɔ hinu (cee fɔ), ka kàmmè iwɔɔ hinu (cee fɔ) , ka yei ka kàmmè igumɔ hinu (cee hinkàntɛ) , ka kàmmè iwɔɔ hinu (cee hinkàntɛ) ... À 'n tɛ zàɲa ya halī cee hinza kulu mà kùbe.

9

kó tabatanni ká harii tɔ kàmmè hinzeyo binnī

10

À banna à 'n mɛɛ kukusu ka hari dàm nùnè..

11

Mɛɛ kukusuyo di dù kó tɛ nò nna hari dàmɔ mɛɛ kuna ka kukusu ka tufa

12

Hari dàmɔ nùnè cɛɛɛ tɛ nò nna hari cènniyo nùnè kuna nna hinanzobu káaraniyo , ka tɔntònu nna hari di fɛɛyo nna kàmmè iwɔɔ nna honanzobu zumanīyo.

13

Suna kuna nò n mà mee kukusuyo nna hari cènniyo nùnè kuna tɛ ka jáasani , dɛ n suu mɛɛhɔyɔ ɔu n suu hamburu cùuta fɔ ..

14

Mɛɛ kukusuyo nna hari cènniyo nùnè kunaa tɛ nò nna hìnì hinka :

15

- Dɔbuyo(2) ; à yaasi nò hari dàmyo kàmmɛ kòtòm fɔ kuna ka mɛɛ kukusu nna hari kàmmɛ kòtòm fɔ di ɲmɛnɛ zemìnɛ zakā , ka hari cènniyo nùnè kuna tɛ nna hari kàmmɛ kòtòm zèmìnɛ cìnni ...¹

Iri' n hari di kukusu mɛɛ kuna ka tufa , à banna iri 'n hari ká iri cènni nùnè kuna fɛ nna kàmmɛ iwɔɔ..

Iri 'n tɛ zaɲa ya cee hinza nna hari kàmmɛ kòtòm hinza.

16

- Fefeiyo(1) ; cɛɛɛ yaasi nò hari kàmmɛ kòtòm fɔ lõyo mɛɛ kukusuyo tikì sɛ, nna hari kàmmɛ kòtòm fɔ ɲmàanì lõyo hari cènniyo nùnè kuna tikì sɛ. Iri 'n hari kàmmɛ kòtòm fɔ kusũm dàm mɛɛ kuna ka kukusu ka tufa ; à banna iri 'n hari kàmmɛ kòtòm hìnkàntɛ kǎ ka à cènni nùnè kuna ka yei ka à fɛ nna kàmmɛ iwɔɔ ..²

17

¹ Dɔbuyo hari kukusuyo mɛɛ kuna nna hari cènniyo nùnè kuna bìnɲì

² Fefeiyo hari kukusuyo mɛɛ kuna nna hari cènniyo nùnè kuna bìnɲì

Mεε kukusuyo nna hari cènniyo nùnè kuna banna mòḃjìnè hinuyo yǎ ganā..

18

Mòḃjìnè zaka, kuyo ga, bara nò zǎ gòosi bònḡḡ dɔ hamini zèiyo dɔ ka kpee tǎna mē, heiyo ga bine, hanḡa fɔ ka kpee hanḡa hinkànte bìnni

19

Mòḃjìnè hinuyo di kuna , hamini kulu ká à gono mòḃjìnè ga hinuyo bara tilàsi nò ; zàḡa kàabè hamini ká à na bá , nna mεε hamini , nna mòḃ sòmmu hinka , nna mòḃ bònḡḡḡ haminiyo , nna mεε hinze ganna ḡmεne cìre hamini..

20

Mòḃjìnè hinuyo bine gonna hìnì hinka :

21

Sìntè : Iri 'n hari kǎ kàmmè kòtòm hinka mεεfɔ kuna , ka mòḃjìnè kulu hinu nnā , zǎ gòosi hamini ka kpee halī tǎna bèenè dɔ , kuyo ga , nna zǎ hanḡa kàmmε gumɔ ka kpee halī hanḡa kàmmε wɔɔ dɔ , heiyo ga. Dē kàabè bara ibèèrì , se n̄ mà hari dàm nna tǎna cìre ka kàbè di fefei fefei nnā .

Iri 'n tε zaḡa ya cee hinza , nḡa ya di yá bine bara cee hei kùbènte , ɔu iri 'n tε zaḡa ya cee hinka , ɔu cee fɔ ká à bara tilasi .

22

Àhìnkànte : Iri 'n hari dàm kàmmè igumɔ fɔlɔnku kuna ka à dòoru mòḃjìnè ga, ka mòḃjìnè hinu nna kàmmè hinka kulu mεεfɔ zàḡa hàì ká iri cìba hìnì sìntè kuna.. Iri 'n tε zàḡa ya cee hinza..

23

Alwàla dɔbu dɔbuyo (hinuyo) sɛsɛɛyo cɛɛ ga bara tilasi nò , nɔa n̄ hinu hinuyo di mó dɔbuyo nna cɛɛ bònɔ̄ bara tilasi . À sɛ ir' n su jina ka dɔbu fɔ hinu dɔbu fɔ ɔmàanì ká à hinuyo ba jina sɛ , iri bine mà su kòkòrò ka dɔbu fɔ hinu dɔbu fɔ ɔmàanì ká à hinuyo ba kòkòrò sɛ..

24

Mòɔjìnè hinuyo banna iri 'n kpee kàmmè hinka hinuyo ga.

25

Kàmmè hinka zaka ká n̄ hinuyo bara tilasi nò : ză kàmmè hinzeyo mɛɛmɛɛyo ka kpee halī jèsè dɔbu , ka margu nna jèsè dɔbu hinka di hinuyo.

26

Iri 'n sinti nna kàmmɛ igumɔ hinuyo ză kàmmè hinzeyo dɔ, kó kàmmè hinka hinzeyo dàm cɛɛ kuna ko gu n̄ fefei fefei nna cɛɛ , halī ka hari tɔyanī jese dɔbu (ka hinu ka margu nna àla)

27

.. à banna iri 'n yei kàmmè iwɔɔ dɔ ka à hinu kpěɛ ză kàmmè hinzeyo halī jèsè dɔbu , kó kàmmè hinzeyo fefei fefei nna cɛɛ..

28

Iri 'n kpee bònɔ̄ tuusuyo ga.. Iri 'n kàmmè (tàafɛ) hinka yeiyanī nna hari taagɔ , ka n̄ tèkɛ gòosi dɔ (bònɔ̄ hamini sintiyo dɔ), ka kpee nna kàmmè (tàafɛ) hinka di halī kpanna, ka yei ka kàmmè (tàafɛ) hinka di yèeti ka kpee nnā halī nunɔu ka iri

sinti nna tuusuyo di .. Bònṅò tuusuyo kuna bine fèfei si bònṅò kòli kòlikpe nna bònṅò haminikpe binnī..

29

À banna iri 'n hanṅa hinka tuusu nna hari ká à cìnnì (kàmmè tàafe hinka ga) bònṅò tuusuyo banna . Irii tē zaṅa ya nò cee fɔ..

30

Hanṅa hinka tuusuyo yaasi nò iri 'n kàmmè hinze ká ñ cìba nnā dām hanṅa hinka kuna ka ñ tuusu , ka hanṅa hinka banna banna tuusu nna kàmmè hinze bèerì , saadi irii bara ká iri nà hanṅa hinka banna banna nna ñ kuna tuusu nò ya..

31

À banna iri 'n kpee cèe hinka hinuyo ga , cèe hinka zaka ká ñ hinuyo bara tilasi bine nò : zǎ cèe hinze mɛɛmɛɛyo ka kpee halī cèe mǝ hinka dɔ , cèe banna hinka hinuyo bine bara tilasi nò .

32

Iri 'n sinti nna cèe kàmmè igumɔ kó cèe hinzeyo fefei fefei nna cɛɛ (hinuyo kuna). Iri 'n kùla nna cèe banna hinka nna cèe bònṅòdɔ hinka hinuyo..

33

À banna iri 'n cèe kàmmè iwɔɔ hinu zàṅa ká iri nà cèe kàmmè igumɔ hinu , ka na diriṅa cèe hinzeyo fefeiyo nna cɛɛ , nna nàneyo ka cèe kpanṅa kusũm hinuyo bara ká à tē ṅa hari tɔ cèe mǝ hinka ga ka bòori.

34

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Á sēda ká kpeeí fɔ si kábà hìma n̄ mà bòɔta ŋmaa à
se fàase Irikpe Fɔlɔnku À sinna kàsine . Nja á sēda
ka Muhammadu bara À tām nò ka bara À òiya .

35

Sunna kuna , n̄ bāa Irikpe Māa ceyo wò teyo nna
Irikpe ŋmaareyo alwàla teyo beeniyo banna . Nja
sunna kuna n̄ yei ka bāa alwàla tæekpe mà tontònu :

36

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ.

Irikpe , N mà a dàm warkáyo ñ hini tuubayo kuna ,
ka a dàm warkáyo ñ hini n̄ bòŋɔ geiyaniyo kuna.

37

Ɔu

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

Geiyoo tabbatayo N ga , Nī Irikpe , ka margu nna N
Saabuyo , á sēda ka kpeeí fɔ si ká à hìma n̄ mà bòɔta
ŋmaa à se fàase Nī , á kɔɔsuyo ŋmaare N ga kó tuuba
kó yei Nɔ (Subhaanaka allaahumma wa bihamdika
ashhadu an laa ilaaha illaa anta astagfiruka wa
atuubu ilaika)

M

hài ká ă hantumyo taabulo ga

1

Metε yaasi a ba alwàla tε ?

2

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ
وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ}

{Noo ká noo nà cimi nɔ, dẽ noo tunu ka ba jingali
wà noo mɔɔjìnɛ̀yò hinu , nna noo kàmmèyò ka kpee
halì jèsè dɔbuyo dɔ , wa yei ka noo bònṅòyò tuusu ,
ka noo ceeyo hinu ka kpee cee mɔɔ hinka dɔ}

[Al maaidah : 6]

3

Kàmmè tàafe hinka hinuyo

4

Hari kukusuyo nna hari cènniyo nùnè kuna

5

Dɔbuyo

6

Fefeiyo

7

Mòɔjìnè hinuyo

8

Sìntè

9

Àhìnkàntɛ

10

Niiya nna Irikpe Māa ceeyo

11

Kàmmè hinka hinuyo (ka kei kàmmè jìndè hinka)

12

Hari kukusuyo

13

Hari cènniyo nùnè kuna

14

Mòɔjìnè hinuyo

15

Kàmmè hinka hinuyo ka kpee margu nna jèsè
dɔbu hinka

16

Bònṅò tuusuyo nna hanṅa hinka tuusuyo

17

Cèe hinka hinuyo ka margu nna cèe mɔ̃ hinka

18

Kàmmè hinka hinuyo

19

Bònṅò tuusuyo

20

Bònṅò sintiyo dɔ = gòosi nunṅu ká bònṅò hamini
zèiyoo sinti...

21

Bònṅò mɛɛ zaka = kpanna dɔ nunṅu ká bònṅò
hamini zèiyo kei..

22

Hanṅa hinka tuusuyo

23

Cèe hinka hinuyo

24

Andebi cì (Irikpe mà à fɔ̃ ka à saabu ka à yenanī)

:

«وَيْلٌ لِلْأَعْقَابِ مِنَ النَّارِ، أَسِغُوا الْوُضُوءَ».

«Nìnè ṅmɛnɛ àzaaba gono cèe kpanṅayo ká ò su gu
ò hinu sãasã alwàla kuna se , wɔ̃ alwàla tɛyo kubanī
sãasã».

Abuu Daawuuda ya nà hadiisi wò ta.

25

«أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

«Á sēda ká kpeeí fɔ si kábà hìma n mà bòɔta ŋmaa à se fàase Irikpe Fɔlɔnku À sinna kàsine . Nɣa á sēda ka Muhammadu bara À tām nò ka bara À dīya».

Muslim yá nà hadiisi wò ta.

26

«اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ».

«Irikpe , N mà a dàm warkáyo ñ hini tuubayo kuna , ka a dàm warkáyo ñ hini n bòɔɔ geiyaniyo kuna».

Tirmizi yá nà hadiisi wò ta

27

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ».

«Geiyoo tabbatayo N ga , Nī Irikpe , ka margu nna N Saabuyo , á sēda ka kpeeí fɔ si ká à hìma n mà bòɔta ŋmaa à se fàase Nī , á kɔɔsuyo ŋmaare N ga kó tuuba kó yei N dɔ».(Subhaanaka allaahumma wa bihamdika ashhadu an laa ilaaha illaa anta astagfiruka wa atuubu ilaika).

Nasaai yá nà hadiisi wò ta tila ká ñ ce "āmalu alyaumi wa allailati / Zaari nna ciini gbeiyo" kuna .

Metɛ yaasi a ba jingali ?

Jingari (yaasi) ză Allaahu Akbaru (sintè) halī sallamayo...

M

Jìndè

1

7

Allaahuma baaïd bainii wa baina hoṭṭoyaaya
kàmaa baādta baina al-mashriki wà al-magribi,

Allaahuma nakkinii min hoṭṭoyaya kàmaa
yunakkaa assaubu al-abyadu min addanasi ,
Allaahuma igsilnii min hoṭṭoyaaya bi assalji wà al-
maai wà al-baradi.

«Iri Nòrukpe N mà mòorē dàm hēi nna a dere
dereyo binnì zàṇa ká N nà mòorē dàm wèenù hùniya
nna wèenù kàniya binni , iri Nòrukpe N mà a geiyanī
ka mōoranī nna a dere dereyo zàṇa ká ñ tàafe kpaare
mōoranī nna zìbì , iri Nòrukpe N mà a hime nna
haranda tonnī, nna hari, nna cìnji tonni, ka mōorani
nna a dere dereyo».

Iri 'n jingali feeriyo ḡmaareyo te Allaahu Akbaru
sintè cìyo banna zǎ iri na (fatiha) cou jinā , jingali
feeriyo ḡmaareyo ḡmàanī foyo bine kà. Nḡa à bara
sunna nò ñ mō ḡmaareyo di te koo bàaru bàarù...

8

Àũuzu billaahi min ashshaitōni arradjiim

Á huro nna Irikpe À mà sarī nna sèetam làalìnte
Hàì ká ǎ jingali feeriyo ganā nò : sarī ḡmaare
Irikpe ga , à banna faatiha couyo..

9

Irikpe hàmbùre nna nàsu bònḡò, iri mō cou aaya
fōfō fōfō .

10

Aamiin

à cìyo bara nò sunna jìngàrikpe se , dẽ lemam dẽ
lemam gànàkpe dẽ bɔ̀nɔ̀ fɔ̀ jìngàrikpe , à na bara
fatiha ɲmɛnɛ aaya fɔ̀ , à de bara nò ɲmaareyo ká hòi
ká ǎ cì nò : Irikpe mà tà .

11

Faatiha banna iri 'n cou al-kuani kuna zaka ká à
bara iri se sɔ̀ɔ̀ci , suura kùsũm ,

ɔ̀u à kuna zaka fɔ̀ , couyo banna iri 'n dɛɲɛi cɛɛnɛ
ka dù ka kpee cɛ̀nɲɛ̀ kɔ̀tɔ̀ .

12

Allaahu Akbar

Iri 'n hùnùyo kēiyo koo kpee gungumyo ka cɛ̀nɲɛ̀
kɔ̀tɔ̀ ɲmɛnɛ Allaahu Akbar cì..

Jingari kuna nunɲu hìnkanɛ ká kuna andebi
(Irikpe mà à fɔ̀ ka à saabu ka à yeenanī) cin ka à
kàmmè zà bɔ̀nɔ̀ dɔ̀ nò ya ; à se à bara sunna nò iri
mɔ̀ gu iri kàmmèyo zà koo kpee nnā jèsè dɔ̀bu hinka
ɔ̀u hanɲa hinka dɔ̀..

13

Iri 'n kàmmè hinka tèkɛ cɛ̀nɲɛ̀ hinka ga, kàmmɛ
hinzeyo móo fefeyo nna cɛ̀ɛ koo gonoyo cɛ̀nɲɛ̀
hinka di ga zaɲa iri gu n̄ kɔ̀tɔ̀yo kàmmè kuna nò.

Iri 'n nàsu gungumyo ka cɛ̀nɲɛ̀ kɔ̀tɔ̀ kuna, jèsè
hinka móo fefeyo nna carau hinka. Iri 'n su jèbèrè
kǎ koo siiriyo koo yēi iri carau hinka kuna ǎfɔ̀ dɔ̀
kàmmè.

14

Banna móo kēiyo deedei ka suu mɔ̀nɔ̀yɔ , bònɔ̀
nɔ̀ mɔ̀ sawayo deedei nna banna , iri su ba à zà
bònɔ̀dɔ̀ iri binɛ su ba à gumanī.

15

Subhaana rabbii al-Āziim

«Geiyo tabbatayo a Nòrukpe Jirima Bèerikpe ga»

Iri 'n tasbiihu (Irikpe Māa Geiyanīyo) tɛ ka yáara
cee hinza , cee hei zaka cɛɛɛ kùbɛntɛ nɔ̀ ya.
Tasbiihu tɛyo cee fɔ̀ binɛ tɛ , iri binɛ ba hini ka
tòntònu dɛ irii bā . Iri mɔ̀ tasbiihuyo ká ñ kà ză
andebi dɔ̀ tɛ koo bàarù bàarù.

16

Irikpe Māa cɛyo ká ñ cì cènɔ̀ kɔ̀tɔ̀yo kuna hei bā.

17

Samiā Allaahu lì man hāmidah..

Irikpe mǎ warka à nà Ā saabu sɛ

Iri ba à cì nò saa ká irii tunu ză cènɔ̀ kɔ̀tɔ̀yo kuna
, dɛ irii jingali iri fɔ̀lɔ̀nku ɔ̀ iri kuna àfɔ̀ bara lèmam..

18

ko gu iri kàmmèyo zà koo kpee nnā jèsè wàla
dɔ̀buyo deedei ɔ̀ hanɔ̀ hinka deedei zaka , nunɔ̀
hinzàntɛ ká dɔ̀ irii kàmmè zà nò ya..

19

à banna iri 'n kēi deedei koo cì :

«Rabbanaa wà laka alhamdu».

«Iri Nòrukpe , Ñ Fɔ̀lɔ̀nku Tikì sɛ nò saabuyo kulu
gono».

20

hìnì gono iri sɛ ká tùnùyo zǎ cènɲè kɔtɔ kuna
banna iri mà iri kàmmèyo tàm ɔu iri mà ò kɔtɔ..

21

Kēiyo kuyaniyo gungumyo ka cènɲè kɔtɔ banna
bara sunna nò.

22

Allaahu Akbar

À banna iri 'n zùmmu gannā koo Allaahu Akbar
tɛ zùmmùyo di kuna, Allaahu Akbar ká à bara
hùnùyo kēiyo ka kpee sujadayo ɲmɛnɛ.

Iri 'n kàmmè hinka jinanī cènɲè hinka sɛ , ɔu iri
'n cènɲè hinka jinanī kàmmè hinka sɛ , mòò yaasi
hinka di kuna warka à sawa iri sɛ.

23

Ŋɲa à bara tilasi nò iri 'n sùjada biri taaci ga ;
zàɲa hàì ká Irikpɛ dìyà nà iri cìba Irikpɛ mà à fǔ ka à
saabu ka à yeenanī.

Gòosi ka margu nna nùnè , kàmmè tàafɛ hinka ,
cee hinka , nna cènɲè hinka.

24

Iri 'n nàm cèe nzeyo mɛɛmɛɛyo mǒ cìbayo alkibla
kàmmɛ , cèe hinkayo mó sìnɲìyo koo kēiyo.

Iri 'n taarā hinka fefei nna cɛɛ ka gǔndē zà
bònɲòdɔ ka à fefeiyo nna òla (taala hinka di).

Iri 'n nàm kàmmè dùmbùrè hinka ká ò gono
kàmmè jìndè hinka nna jèsè hinka binnī mó zàyo
koo fefeiyo nna gannā koo mɔɔruyo nna carau , dɛ
iri si koo jìngali zàmā kuna ɔu irii hamburu warkáyo
ò gono iri jɛɛ cùutayo.

Iri 'n nàm kàmmè hinka mó gono jèsè wàla hinka deedei ɔu hanɲa hinka deedei..

25

«Subhaana rabbiya al-a'nlaa»

«Geiyoo tàbbatayo à Nòrukpe Ká À Beeriyo Bissayo ga»..

Iri 'n tasbiihu (Irikpe Māa Geiyanīyo) tɛ ka yáara cee hinza , cee hei zaka cɛɛɛ kùbɛntɛ nɔ ya. Tasbiihu tɛyo cee fɔ binɛɛ tɛ , iri binɛ ba hini ka tɔntɔnu dɛ irii bā . Iri mɔ tasbiihuyo ká n kà zǎ andebi dɔ tɛ koo bàarù bàarù. Iri mà (Iri mà Irikpe ɲmaare) anduniya nna laahara ɲmɛɛ alheiri ká iri bā ɲmaare .

26

Irikpe dīyà cì (Irikpe mà à fǝ ka à saabu ka à yeenanī) : «Sāa ká tǎm màaniyo nna à Nòrukpe ka bissa nò , sāa ká ǎ sujadayo, à sɛ wà Irikpe ɲmaareyo bayanī»

27

Allaahu Akbar

Iri 'n bònɲò zà koo tùnu zǎ sùjadayo kuna koo cì Allaahu Akbar bònɲò zàyo koo tùnu di kuna.

Iri 'n cèè iwɔɔ dāari ka gɔɔ à ga nàsu bònɲò, ka cèè igumɔ sìnɲì , cèè igumɔ di nzeyo mó cìbayo alkibla kàmmɛ.

ɔu

Iri 'n cèè hinka kulu sìnɲì ka gɔɔ cèè kpanɲa hinka ga..

Iri 'n kàmmè igumɔ(1) tèkè taala igumɔ ga , ka kàmmè iwɔɔ tèkè taala iwɔɔ ga, ò mǒ tèkeyo koo gono cènɲè dɔ ɔu cènɲè ga.¹

28

Rabbi igfirlii..

A Nòrukpe, N mà a kɔɔsu..

nya nò iri bo gu Irikpe ɲmaare nnā sùjada hinka bìnni ká kuna iri ba gɔɔ nàsu bònɲò..

29

Allaahu Akbar

Iri 'n yàara ka zùmmu Allaahu Akbar cìyo bònɲò ka sùjada hìnkàntɛ tɛ , nya bònɲò binɛ bara sùjada sìntè tàka nò , zǎ à tɛyo yaasi nna hàì ká ñ cì à kuna..

30

Allaahu Akbar

Iri 'n kàna rakaa hìnkàntɛ, mɔɔ yaasi ká iri nà rakaa sìntè tɛ nna :

Kàmmè hinka tèkeyo(1), faatiha nna alkurani kuna aayah ɔu aayayo couyo..²

À banna iri 'n gungum ka cènɲè kɔɔ..

Allaahu Akbar

Iri 'n tùnu..

Samiã Allaahu li man hamidahu..

à banna iri 'n sùjada.

Allaahu Akbar..

¹ kàmmè tàafe ka margu nna kàmmè dùmɓùrɛ ká ǎ jinayo à se.

² kàmmè hinka tèkeyo jènnè ga , ɔu jènnè gannā gannā dɔ funbè ga , ɔu funbè gannā.

Iri 'n sujada cèe hìnkàntɛ, à banna iri 'n tùnu ka gòrɔ teiya tɛyo sɛ..

Allaahu Akbar..

Allaahu Akbar..

Allaahu Akbar..

31

Rakaa hìnkàntɛ beeniyo banna iri 'n gòrɔ teiya tɛyo sɛ , iri 'n gòrɔ cèe igumɔ tàafe ga , cèe iwɔɔ mó sìnɲiyo à ñmɛnɛ hìnzeyo mó cìbayo alkibla kàmmɛ..

32

Gòrɔyo cèe igumɔ tàafe ga ka cèe iwɔɔ sìnɲi te nò jìngali rakaa hìnkɔ ñmɛnɛ teiya tɛyo dɔ ; zàɲa àsùba nna zumaa nna jìngali ñmaayo hìnkɔ ñmɛnɛ jìngali kuna , zàɲa ká ă te nò jìngali rakaa hìnzɔ nna àtaaci ñmɛnɛ teiya sìnɛ tɛyo dɔ , nna gòrɔyo sùjada hìnkɔ bìnɲi kuna..

33

Tàali bìnɛ sɪ à 'n gòrɔyo yaasi ká ă hini tɛ dɛ à su ba hini ka gòrɔyo cèe igumɔ tàafe ga ka cèe iwɔɔ sìnɲi tɛ à gá bayo sǎbu gànna ɔu à cèe hìnkɔ dòore sǎbu gànna ɔu sǎbu fɔ ñmàanì gànna..

34

Teiya tɛyo kuna iri 'n kàmmɛ igumɔ tèkɛ taala igumɔ ga , kàmmɛ nzeyo kulu mǔ kunɲkuniyo fàase kàmmɛ ká ñ cìba nnā ká iri bo cìbayo nnā..

35

ɔu iri 'n kàmmɛ nze bèerì nna bìnɲi bìnɲi ñmɛnɛ mɛɛmɛɛyo làti nna cɛɛ n mà tɛ kokoroko , iri 'n dù koo cìbayo nna kàmmɛ nze ká ñ cìba nnā..

36

Kàmmè iwɔɔ cɛɛ iri mà à tèkɛ taala iwɔɔ ga ɔu iri 'n cènɲè kɔtɔ nna àla.

Ñ bā teiya tɛyo kuna iri mǒ kàmmè igumɔ nze ká ñ cìba nnā gùna.

37

«At-tahiyaatu lillaahi wà as-sɔlawaaatu wà at-tɔyyibaatu as-salaamu anlaika wà rahmatullaahi wà barakaatuhuu, asa-salaamu ālainaa wà ālaa ībaadillaahi as-sɔlīhiina. ash-hadu an laa ilaaha illa Allahu wà ash-hadu anna Muhammadan ābduhuu wà rasuuluhu.»

«Fǔyo kulu gono Irikpe sɛ nò , nna jingaliyo nna ihènnɔyo kulu bònɔ. Bàani nna yèenaayo mà tɔ n ga , nī andebi , nna Irikpe ɲmɛnɛ Sisibi nna À ɲmɛnɛ Alheiri Tùtuumayo bònɔ , bàani nna yèenaayo mà tɔ iriyo bònɔ ga , nna Irikpe tām hènnɔyo kulu bònɔ ga . Á sɛda ká kpei fɔ si ká à hima ñ mà ganā nna cimi fàase Irikpe Fɔlɔnku , ɲa á sɛda ká Muhammadu bara Irikpe tām nò nna À dɪyà»

Teiya sɪntè fɔlɔnku nò iri ba cou dɛ jigari bara rakaa hinza ɔu ataaci ɲmɛnɛ.

Amma dɛ jingali bara rakaa hinka ɲmɛnɛ , zàɲa àsùba jingali ɔu zuma jingali ɔu jingali ɲmaayo hinka ɲmɛnɛ jingali , se iri 'n teiya tɛyo funtanī nna sɔlaati ibraahiimiya tɛyo (ka tɔntònu)..

(Allaahumma sɔlli ālaa Muhammadin wa ālaa aali Muhammadin, kamaa sɔlleita ālaa Ibrahiima wa

ālaa aali Ibraahiima; innaka Hamiidun Majiidun,
Allaahumma baarik ālaa Muhammadin wa ālaa aali
Muhammadin kamaa baarakta ālaa Ibrahima wa
ālaa aali Ibraahiima; innaka Hamiidun Majiidun)

Irikpe , N mà f̣yoy nna saabuyo nna yèenāayo
ṭoyanī Muhammadu ga , ka ṭoyanī Muhammadu fū
bòroo ga , zàṇa ká N nà f̣yoy nna saabuyo nna
yèenāayo ṭoyanī Ibraahiima ga, ka ṭoyanī
Ibraahiima fū bòroo ga ; domi Nī yǎ Hìmaayo nna
Saabuyo Kùbèntɛ, kó Barayo Jirima nna Yìiko Bèèrì
Kùbèntɛkpe . N mà yei ka tòntònu ka alheeri bayanī
Muhammadu ga, nna Muhammadu fū bòroo ga,
zàṇa ká N tòntònu ka alheeri bayanī Ibraahiima ga,
nna Ibraahiima fū bòroo ga ; domi Nī yǎ Hìmaayo
nna Saabuyo Kùbèntɛ, kó Barayo Jirima nna Yìiko
Bèèrì Kùbèntɛkpe.

38

Assalaamu āleikum wa rahmatullahi ...

Assalaamu āleikum wa rahmatullahi..

Sallamayoo tè nò teiya nna Irikpe ḡmaareyo ká ñ
kà andebi sunna kuna couyo bàнна.. ḍě jingali bara
rakaa hinka ḡmene..

39

Iri 'n Allaahi Akbar c̣iyo mayanī c̣ɛɛɛ c̣ɛɛɛ.

Amma ḍě jingali bara rakaa hinza ḡmene zàṇa
magaribi , ɔu rakaa taaci ḡmene zàṇa alzafari nna
laasari nna lèesa jingali ,

40

se teiya sìntè tɛyo banna iri 'n t̀nu rakaá fɔ̀ c̀nnĩ jingaliyo sɛ dɛ́ magaribi jingali kuna nò iri gono , ɔu rakaá hinka c̀nnĩ jingali sɛ dɛ́ alɔafari nna laasari nna lèesa jingali kuna nò iri gono. Rakaayo di jingaliyo kuna iri 'n faatiha cou , ka t̀nt̀nu nna kpàareyo ká iri jina ka tɛ gungum ka c̀nnɛ̀ kɔ̀tɔ̀ nna s̀jadayo nna k̀iyo nna g̀rɔyo senni tɛyo kuna..

41

Allahu akbar

42

Teiya k̀k̀r̀ ká à bara jingali teiya hinka ɲmɛnɛ kuna g̀rɔyo ká ɲ cɛ "tawarruk" nò andebi (Irikpɛ mà à fɔ̀ ka à saabu ka à yeenanĩ) cin tɛ..

43

"Tàwarruki" g̀rɔyo di binɛ gono nò jingali rakaá hinza nna àtaaci ɲmɛnyo t̀k̀ teiya k̀k̀r̀ tɛyo kuna , à tɛyo mɔɔ yaasi binɛ hɛi ba :

44

Cèe iwɔɔ dāariyo , ka cèe igumɔ̀ s̀nnĩ , ka ɲ kulu ká k̀mmɛ igumɔ̀ k̀mmɛ , ka nàm k̀sɛ zakā hinka mó t̀kɛyo ganna ga.

ɔu :

cèe hinka kulu dāariyo , ka ɲ ká k̀mmɛ igumɔ̀ k̀mmɛ.

ɔu :

à 'n cèe igumɔ̀ dāari , ka cèe iwɔɔ dàm taala igumɔ̀ nna cèe d̀mb̀r̀ ká à gu à ganā b̀nnĩ.

45

Teiya kòkòrò ñmène gòròyo kuna , irii teiya cou ,
à bannā iri mà à ganani nna asòlaati tɛyo andebi sɛ
Irikpɛ mà à fɔ ka à saabu ka à yeenani.

46

Teiya tɛyo banna , zǎ iri na sallama jina , iri 'n sari
ñmaare Irikpɛ ga nna hàyà taaci : jahannama
ñmène àzaaba , nna sàarē guusu ñmène àzaaba , nna
hunayo nna buyo ñmène bitani nna ñ nawaya , nna
masiihu dajjaali ñmène bitani nna à nawya ñmène
ilàalo..

ka Irikpɛ ñmaare anduniya nna lahara ñmène
alheiri kulu ká irii bā..

47

Assalamu āleikum wa rahmatullaahi

Assalaamu ālélukum wa rahmatullahi..

Bèniyo jingali nna bɔɔ feeriyo ka kǎ à kuna suu
tɛ fàase nna sallamayo..

48

Nna sallama nò irii bara ká iri beeni jingaliyo .

(Astagfiru Allaaha.. Astagfiru Allaha..

Astagfiru Allaha..)

Á kòosuyo ñmaare Irikpɛ ga.. Á kòosuyo ñmaare
Irikpɛ ga.. Á kòosuyo ñmaare Irikpɛ ga..

49

Sunna kuna jìgàrikpɛ sɛ nò dɛ à sallama à '
kòosuyo ñmaare Irikpɛ ga cee hinza, ka Irikpɛ
KpeibKá Ā Gɛiyo ko Bèeriyo Māa cɛ nna Ā Kpèitère

Māacēē cēeyo ká ñ kà ză Irikpe diyà d5 (Irikpe mà à
f5 ka à saabubka à yeenanī)..

M

Hài ká ă hantumyo digi ga

1

Lèmam nò ñ bara ɔu n bara n fɔlonku

2

Allaahu Akbar sɪntè

3

Iri 'n kàmmè hinka zà ka kpee nnā jèsè wàla
hinka deedei

4

ɔu ka kpee hanɲa hinka deedei

55

Iri 'n kàmmè hinka tɛkɛ jènne ga

6

ɔu fùmbè ga

7

ɔu fùmbè gannā

8

Iri kàmmɛ igumɔ iri mà à tɛkɛ kàmmɛ iwɔɔ ga

9

ɔu iri 'n jèsè iwɔɔ gannā dùmɓùrè kɔtɔ nna
kàmmè tàafe igumɔ

10

Jingari feeriyo ɲmaareyo

11

Allaahuma baaïd bainii wa baina hɔtɔɔyaaya
kàmaa baădta baina al-mashriki wà al-magribi,

Allaahuma nakkinii min hotɔɔyaya kàmaa
yunakkaa assaubu al-abyadu min addanasi ,
Allaahuma igsilnii min hotɔɔyaaya bi assalji wà al-
maai wà al-baradi.

«Iri Nòrukpe N mà mòɔrē dàm hēi nna a dere
dereyo binnì zàɲa ká N nà mòɔrē dàm wèenù hùniya
nna wèenù kàniya binnì , iri Nòrukpe N mà a geiyanī
ka mɔɔranī nna a dere dereyo zàɲa ká ń tàafe kpaare
mɔɔranī nna zìibì , iri Nòrukpe N mà a himɛ nna
haranda tonnī, nna hari, nna cìniji tonni, ka mɔɔrani
nna a dere dereyo».

12

Sunna kuna nò Irikpe Māa ceyo di te ka bàaru

13

Al-istiāzazah

Sari ɲmaareyo

14

Aũuzu bi Allahi min ashaitɔɔni arradjiim

Á huro nna Irikpe ko gu À ɲmaare À mà a sari ka
mɔɔranī nna sèetam làalintɛ

15

Al-fatiha

16

Nna Irikpe Māa , Gòmìnikpe , Sisibikpe (1)
Sáabuyo kulu Irikpe ɲmene nò , haliita kulu
Nòrupke (2) Kpei Gòmìnikpe , Sisibikpe (3) Bàna
hene Mèikpe (4)

N se nò irii tàmtèrè ηmaa , N ga nò irii gayo cèèji
(5) N mà iri cìba hìnì deedei (6) warkáayo N nà
niima tē n se hìnì , à na ci warkáayo Í birinayo nna
hla , à bine na ci dèrènteyo (7)

17

Aamiin

18

Irikpe ηmaareyo nò ká ă cì : Nī , iri Nòrukpe , N
mà tà

19

Al-kurani kuna iri 'n zaka ká iri hini cou

20

Gungum ka cènḡè kòtò..

21

Allaahu Akbar

22

Banna mǒ dāariyo koo bara deedei ka suu
mǒḡḡyo..

23

Subhaana rabii Al-Āziim

Geiyoo tàbbatayo a Nòrukpe Bèerì Jirima
Bèerìkpe ga

24

Gungum ka cènḡè kòtò ηmène Irikpe Māa ceyo ká
n ká zǎ andebi dō kuna nò :

25

Subbuuhun Kudduusun Rabbu al-malaaikati wa
ar ruuh

Irikpe nò Kpei Ká Ā Ēiyo koo mɔɔruyo nna hai fɔ
kulu ká à suu himaayo nna Āla , malaaikayo nna
malaaika jìbriilu Nòrukpe..

26

SubhaanaKa Rabbanaa wa bi hamdiKa ,
Allaahumma igfirlii..

Ēiyo tabbatayo N ga Nī iri Nòrukpe ka margu
nna N saabuyo . Nī , Iri Nòrukpe , N mà a kɔɔsu..

27

Samiā Allaahu li man hamidahuu..

Irikpe mǎ warká à nà Ā saabu sɛ.

28

Rabbanaa wa laka al-hamdu , hamdan kasiiran
tɔiban mubaarakan fihi

Iri Nòrukpe , N sɛ nò saabuyo kulu gono , saabuyo
tùutuuma hènno ká alheiri tùutuuma gono à kuna

29

Iri mà iri kàmmè hinka tàm

30

ɔu iri mà n kɔɔ

31

Gòosi dàmyo gannā

32

Gòosi ka margu nna nùnè

33

Kàmmè tàafe hinka

34

Cènɲè hinka

35

nna cèe kinka

36

Subhaana Rabbii Al-A'laa

Geyoo tabbatayo a Nòrukpe Ká À Beeriyo
Bissayo ga...

37

«Sāa ká tām mǎanìyo nna à Nòrukpe ka bissa nò ,
sāa ká ǎ sujadayo, à se wà Irikpe ɲmaareyo bayanī»
Muslim yǎ nà hadiith di tà .

38

Gòrɔyo ká ǎ ce al-iftiraash

39

Gòrɔyo ká ǎ ce al-ik'āau

40

Rabbi igfirlīi (cee hinza)

A Nòrukpe , N mǎ a kɔɔsu (cee hinza)

41

Allaahuma igfir lii , wa irhamnii , wa ujburnii , wa
ihdinii , wa urzuknii..

Nī , iri Nòrukpe , N mǎ a kɔɔsu , ka mǎ a sisibi , ka
mǎ a hartà hartàyo lutu a se , ka a sirīyanī , ka a nɔ
arziki..

42

Àsùba

43

alzumaa

44

jingali ηmaayo hinka

45

alzafari

46

Lāsari

47

Magaribi

48

Lèesa

49

«At-tahiyaatu lillaahi wà as-solawaatu wà at-tayyibaatu as-salaamu anlaika wà rahmatullaahi wà barakaatuhuu, asa-salaamu ālainaa wà ālaa ībaadillaahi as-sawlihiina. ash-hadu an laa ilaaha illa Allahu wà ash-hadu anna Muhammadan ābduhuu wà rasuuluhu.»

«Fǝyo kulu gono Irikpe sɛ nɔ̄ , nna jingaliyo nna ihɛnnɔyo kulu bɔ̄ɛ̄. Bàani nna yèenaayo mà tɔ̄ n ga , nī andebi , nna Irikpe ηmɛnɛ Sisibi nna À ηmɛnɛ Alheiri Tùtuumayo bɔ̄ɛ̄ , bàani nna yèenaayo mà tɔ̄ iriyo bɔ̄ɛ̄ ga , nna Irikpe tǎm hɛnnɔyo kulu bɔ̄ɛ̄ ga . Á sɛda ká kpei fɔ̄ si ká à hima n̄ mà ganā nna cimi

fàase Irikpe Fòlonku , n̄a á sěda ká Muhammadu
bara Irikpe t̄ám n̄ò nna À d̄iyà»

50

«Allaahumma s̄olli ālaa Muhammadin wa ālaa
aali Muhammadin, kamaa s̄olleita ālaa Ibrahiima wa
ālaa aali Ibraahiima; innaka Hamiidun Majiidun,
Allaahumma baarik ālaa Muhammadin wa ālaa aali
Muhammadin kamaa baarakta ālaa Ibrahima wa
ālaa aali Ibraahiima; innaka Hamiidun Majiidun».

Irikpe , N mà f̄yoy nna saabuyo nna yēēnāayo
t̄oyanī Muhammadu ga , ka t̄oyanī Muhammadu f̄u
bòroo ga , z̄àṇa ká N nà f̄yoy nna saabuyo nna
yēēnāayo t̄oyanī Ibraahiima ga, ka t̄oyanī
Ibraahiima f̄u bòroo ga ; domi Nī ȳā H̄imaayo nna
Saabuyo Kùbènt̄e, kó Barayo Jirima nna Yiiko Bèerì
Kùbènt̄ekpe . N mà yei ka t̄ònt̄ònu ka alheeri bayanī
Muhammadu ga, nna Muhammadu f̄u bòroo ga,
z̄àṇa ká N t̄ònt̄ònu ka alheeri bayanī Ibraahiima ga,
nna Ibraahiima f̄u bòroo ga ; domi Nī ȳā H̄imaayo
nna Saabuyo Kùbènt̄e, kó Barayo Jirima nna Yiiko
Bèerì Kùbènt̄ekpe.

51

Alzafarì - l̄āasarì - magariḃi - l̄èesa

52

Àsùba - àl̄umaa - jingali ḡmaayo hinka ..

53

(Allaahumma s̄olli ālaa Muhammadin wa ālaa
aali Muhammadin, kamaa s̄olleita ālaa Ibrahiima wa

ālaa aali Ibraahiima; innaka Hamiidun Majiidun,
Allaahumma baarik ālaa Muhammadin wa ālaa aali
Muhammadin kamaa baarakta ālaa Ibrahima wa
ālaa aali Ibraahiima; innaka Hamiidun Majiidun)

Irikpe , N mà f̣ɔyo nna saabuyo nna yèenāayo
tɔyanī Muhammadu ga , ka tɔyanī Muhammadu fū
bòroo ga , zàŋa ká N nà f̣ɔyo nna saabuyo nna
yèenāayo tɔyanī Ibraahiima ga, ka tɔyanī
Ibraahiima fū bòroo ga ; domi Nī yǎ Hìmaayo nna
Saabuyo Kùbèntɛ, kó Barayo Jirima nna Yiiko Bèerì
Kùbèntɛkpe . N mà yei ka tòntònu ka alheeri bayanī
Muhammadu ga, nna Muhammadu fū bòroo ga,
zàŋa ká N tòntònu ka alheeri bayanī Ibraahiima ga,
nna Ibraahiima fū bòroo ga ; domi Nī yǎ Hìmaayo
nna Saabuyo Kùbèntɛ, kó Barayo Jirima nna Yiiko
Bèerì Kùbèntɛkpe.

54

Assalaamu āleikum wa rahmatullaahi

55

«Dě ǎ gòrɔ rakaa kòkòrɔ sɛ , à gu à cèe iwɔɔ jinanī
nò , ka à hànsinè sìnɲì , ka gɔrɔ à gòròyo dō ga».
Buhari yá nà hadiisi di tà.

56

Gòrɔyo ka ñ cɛ tawarruk

57

«Nī , Irikpe , á huro nna Nī ko gu N ηmaare N mà
a sari ka mɔɔranī nna jahannama ηmene àzaaba ,
nna sàarē guusu ηmene àzaaba , nna hunayo nna

buyo ηmene bitani nna n̄ nawaya , nna masiihu
dajjaali ηmene bitani nna à nawya ηmene ilàalɔ». Muslim yǎ nà hadiisi à tà.

58

«Allaahuma innii zɔlamtu nafsii zulman kàsiiran
, wa laa yagfiru azzunuuba illaa Anta , fagfir lii
magfiratan min ĩndika wa irhamnii innaka Anta al-
gafuuru arRahiimu» Buhaari yà nà hadiisi di tà .

«Nĩ, Irikpe , hēi a nà a bònɔ̀ tākī tākīiyo tūtutuuma
, bòrò fɔ bine suu tàaliyo kɔɔsu fàase Nĩ , à se , N mà
a kɔɔsu kɔɔsuyo kulu zǎ N Kpeitèrè dɔ , ka mà a
sisibi , dòmī Nĩ nò Kɔɔsùkpe Sisibikpe» Buhaari yá
na hadiisi di tà.

59

Astagfiru Allaha (cee hinza)

Á kɔɔsuyo ηmaare Irikpe ga (cee hinza)

60

Nna fǎji tà Abuu Huraira dɔ , Irikpe mà yarda nna
àla , à cì : a mǎ Irikpe dìyà (Irikpe mà à fǔ ka à saabu
ka à yeenanĩ) gono koo cì : «Wà bei ká hàyà sɛntè ká
bònɔ̀ n̄ ba hisaabi tɛ tǎm se ciyaama hene à gbeiyo
kuna n̄ya nò à jingali ; dɛ à bòori lalle à dùwa bà ka
ηmaa nò ya , dɛ bine à sara lalle à zàm bà ka hasaara
tɛ nò ya». Abu Dauda nna Attirmiziy nna Annasaai
yá nà hadiisi tà.

الفهرس

No table of contents entries found

ddn187v1.0 - 03/09/2026